

ERDÉLYI MAGYARÁG

Feladat szerkesztő:

Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztő-ségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea (Nagyvárad), Piața Mihai Viteazul (Nagypiac tér) 4. Telefon: 380.

Ara 2 lej

III. évfolyam 132 sz.

Hétfő

1934 Május 14

12

ESIK! Az ország több részéből esőt jelentenek. -- Emelkedik a kenyér ára is

Oradea (Nagyvárad), május 12.

A rekkenő hőségben mindenkit csak egyetlen kérdés foglalkoztat: lesz-e eső vagy sem? A bucurestii meteorológiai intézen esőt jósol, a Kárpátokon túl sok helyen esett is, Erdélyben is, főként a Szamos völgyében és Sighet környékén voltak kiadós esők.

Oradeán, (Nagyváradon) már viharfelhők gyülekeztek és mindenki várta a jótékony esőt, a szél azonban elkergette a viharfelhőt.

Biharmegyében Marghita (Margitta)

és Balc (Bályok) környékén esett az eső, kiadó zápor volt a vascai (vasköhi) járásban is.

A hegyes vidékeken sajnók a gabona-termés szempontjából nem sok haszna van az esőnek. Bucurestii jelentés szerint Dinescu polgármester nem engedte meg a pékeknek, hogy a kenyér árát felemeljék, mert — szerinte a gabonaárak emelkedését spekuláció okozza.

Az erdélyi városokban a pékek már fel is emelték a kenyér árát.

nem zárja ki azt, hogy Románia más országokkal is jó viszonyban legyen.

A török külügyminiszter válaszában annak a véleményének adott kifejezést, hogy Törökország rendíthetetlen híve a Népszövetségnek és Törökország is, mint Románia, barátsággal akar lenni minden állammal szemben, anélkül azonban, hogy jól megőrzött függetlenségét bármikor is feladná.

A „Hindenburg marsallal” huszonnégy német vezérkari tiszt érkezett Bucurestibe

Bucuresti, május 12.

Szombaton délután megérkezett a baneasai repülőtérré a „Hindenburg marsall” nevű német repülőóriás, amely 24 német vezérkari tisztet hozott magával. A gigantikus méretű repülőcsoda a fővárosban óriási érdeklődést keltett.

Május 19-én szállnak ki a kormány tagjai Chisinauba

Bucuresti, május 12.

A kormány besszarábiai kiszállásának időpontját egyhangulag május 19-re halasztották. Ezen a napon a kormány valamennyi tagja Chisinauba utazik, ahol több napot töltenek.

Baldwin légügyi miniszter Anglia légi felszerelését sürgeti

Londonból jelentik:

Az angol sajtó feltűnő cikkeiben foglalkozik Baldwin légügyi miniszter beszélgetésével a francia-angol légügyi viszonyokról. Baldwin hangsúlyozta, hogy Henderson sikertelen tárgyalása maga után vonja a francia-angol légügyi viszonyok romlását. Franciaország hallani sem akar a légügyi leszerelésről, de még a fegyverkezések korlátozását sem engedi meg a maga részéről. 1933-ban is a francia légügyi kiadás 40 millió frank volt a repülőterek építésére és 40 millió az új repülőgép alkatrészek gyártására.

Megállapítja Baldwin, hogy a jelen helyzetben fokozottabb mértékben kell érdeklődést tanúsítani a légügy iránt, mert a jövő háborújában sokkal jelentősebb szerepe lesz a légügyi harcoknak, mint volt a világháborúban a hadihajóknak.

Visszavonja a kormány a gabonakiviteli tilalmat

Bucuresti, május 12.

A kormány gazdasági tanácsa Tatarescu miniszterelnök elnöklése alatt ma délelőtti kereskedelmi ankétot tartott, amelyen elhatározták, hogy a gabona és a hüvelyesek exportjára vonatkozó tilalmat a legrövidebb időn belül felfüggesztik. Az ország minden részében bőséges eső esett és ilyenformán a lakosság gabonaellátása biztosítva van.

Averescu és Bratianu György szövetségnek

Bacauban a községi választáson a georgisták a mandátumok egyharmadát elhódították

Bucuresti, május 12.

Politikai körökben élénk érdeklődés kíséri Gheorghe Bratianu és Averescu között folyó tárgyalásokat. Ujabb jelentéseink szerint a tárgyalások nem a fúziós érdekében történnek és tisztán arra irányulnak, hogy a két párt között bizonyos megegyezés jöjjön létre. Gheorghe Bratianu ezen lépésével ma-

nifesztálni akar a kormánypárt felé, amelyvel a fúzió terve nem sikerült. Averescu és Gheorghe Bratianu pártjai most közös harcot készítenek elő.

Tegnap folytak le egyébként a bacau-i községi választások, amelyen a gheorghisták 12 mandátumot szereztek a kormánypárt 24 mandátumával szemben.

Titulescu pohárköszöntője

Bucuresti, május 12.

Mint már megírtuk, Bäck lengyel külügyminiszter távozása után Tevfik Rüschdöy török külügyminiszter látogatott el a fővárosba, hogy visszaadja Titulescu román külügyminiszter ankarai látogatását.

— Titulescu diszvacsorát adott a török külügyminiszter tiszteletére, amelyen nagy

beszédet mondott.

— Törökország jó viszonyban van — mondotta Titulescu — Görögországgal és Oroszországgal, viszont Románia barátságban van Franciaországgal, Lengyelországgal, Jugoszláviával és Csehszlovákiával, tehát a két ország összekötő kapocs lehet a többi nemzetek között. A balkáni paktum

Lapunk mai száma 8 oldal, ára 2 lej

Látogassa meg Bucarestben a „Luvru” Szállodát

Str. Carol No. 4. (szemben a posta központtal.) — Telefon 307-92.
Teljesen újonnan átalakítva, a legmodernebb kényelem. — Szobák már 80 lejtől kezdve. — Telefon — Fürdő — Hideg-meleg víz.

Vakvágányra futott egy vonat Simeria (Piski) közelében

Turdaş, május 12.
Szerdán délelőtt Simeria (Piski) és Turdaş között, hibás váltoállítás következtében egy tehervonat vakvágányra jutott és súlyos karambolt okozott.

A 3902-es tehervonat szerdán délelőtt szabályszerűen kuszott ki Simeria állomásból és megindult teljes sebességgel a közeli Turdaş állomás felé. Az állomás bejáratánál volt egy holtvágány. Téves váltoállítás

folytán a tehervonat a holtvágányra futott és belefutott a rögzített útközdőbe, amelyet 15 méternyire vágott előre. Közben a mozdony és csomagkocsi súlyosan megrongálódtak. A mozdonyvezető és a személyzet csak úgy tudta megmenteni életét, hogy a robogó vonatról leugrottak. A karambol következtében ezen a vonalon a forgalom hat órán keresztül szünetelt.

Anyai örömök elé néz a fogházban Tar Piroska, a saniobi gyilkosok feltűjtője

Oradea (Nagyvárad) május 12.
A saniobi kettős gyilkosság ügyében befejezték a vizsgálatot. Hátra van még azoknak a rablásoknak és utonállásoknak a kivizsgálása, amelyeket Tar Piroska felbujtására a gyilkosok végrehajtottak. Ezeknek az ügyeknek a kivizsgálása után a dossziárt átteszik a törvényszékhez, amely igen rövid

terminust fog kitűzni a főtárgyalás megtartására.

Tar Piroskával kapcsolatban Fersigan vizsgálóbíró igen érdekes nyilatkozatot adott. Kijelentette, hogy Tar Piroska a börtönben gyermeket vár. Hat hónap múlva várják az „örvendetes” családi esemény bekövetkezését.

Az egész világon heresztül kergették:

Amerikában szabadlábra helyezték Insull bankárt

Csikágó, május 12.
Nagy meglepetést keltett az a hír, hogy Insull Sámuel, akit egész Amerika rendőrsége hajszolt félvilágon keresztül és akinek a kiadatása miatt Törökországnak komoly

kellemetlenségei keletkeztek, szabadlábra helyezték. A bankár szabadlábra helyezése érdekében, egy hatalmas pénzintézet 200 ezer dollár kauciót tett le.

MI AZ,

ami bőrét üdévé, frissé, fiatalossá varázsolja?

A FLOREAL arckrém hatása páratlan!

Vezérképviselő: DROGUERIA „CENTRALA” Oradea Telefon 6-56.

Utlevelhamisítás -- valuta-sibolás céljaira

A román adóbonok hamisítói magyar bankjegyet is akartak gyártani. -- A társaság feje egy nő volt. -- Letartóztatták a hamisítóbanda minden tagját

Budapest, május 12.
A rendőrség nagyszabású utlevélhamisító bandát leplezett le. Hetekkel ezelőtt a párisi magyar követség értesítette a budapesti rendőrfőkapitányságot, hogy a párisi rendőrség megállapítása szerint Budapesten veszedelmes utlevélhamisító banda működik, amely összeköttetésben áll a nemrég Párisban leplezett utlevélhamisítókkal. A

budapesti rendőrség ezek alapján fokozott erővel kezdett hozzá az ügy nyomozásához és mára sikerült a társaság hat tagját ártalmatlanná tenni. Kiderült, hogy egy-egy szegény embert rávettek arra, hogy váltásá ki utlevelüket és amikor ez meg volt elutaztatták az illetőket a külföldre, hogy az utlevélben benne legyen a határátlépés igazolása. Amikor az illető visszajött, a társaság 30-40 pengőért megvette az utlevelet és azt vegyi eljárásokkal más névre állították ki. Az így meghamisított utleveleket

azután hatalmas felárral értékesítették

mert minden hamisítás után az utlevélnek más-más tulajdonosa vihette ki a megengedett magyar és idegen pénzmennyiséget az országból.

A letartóztatottak között három tisztviselő, egy ügynök és két ipari munkás szerepel.

Budapest, május 12.

A román kötvény hamisítási perben napokkal ezelőtt letartóztatott Hanisch Vilmos pestszenterzsébeti litografus az eljárás során azt a vallomást tette, hogy egy társaság megbízásából nemrég arra is vállalkozott, hogy ötven pengős magyar bankjegyeket is hamisítson. Bevallotta, hogy a magyar bankok hamisítására közvetlenül azelőtt állapodott meg a társaság vezetőjével, mielőtt a román kötvények hamisítása ügyében letartóztatták. A vallomás alapján a rendőrség az ügyben tovább folytatta a nyomozást és kiderült, hogy annak a társaságnak, amely a magyar bankokat akarta készíttetni, Udvardi Jánosné 57 éves pest-erzsébeti kereskedő volt a vezetője, aki három társával már hetekkel előzőleg megbeszélte a terv kivitelét és társaitól az előzetes költségekre fejenként 500 pengőt át is vett. Ezt az 1500 pengőt Udvardiné át is adta Hanischnek, aki azonban a pénzzel már nem tehetett semmit, mert ezután történt az elfogatása. Ugy Udvardinét, mint három társát a rendőrség letartóztatta.

Bucureş'te utazók figye' mébe!

Kitűnő ebédet kap 30 lejért

az „EUROPA” vendéglőben, Pasagiul Român Calea Victoriei (Rosenthal sarok)

Ötszáz lejeseket hamisított egy sutakezü földműves

Sighet (Máramarossziget) május 12.
Godja János kukeai lakost beszámoltatták Sighetre (Szigetre) mert ötszáz lejeseket hamisított. A sutakezü parasztember a ki se írni, se olvasni nem tud, már másodszor áll pénzhamisítás vádjá alatt. Első alkalommal ezerlejeseket hamisított bámulatosan finom pontos rajzzal. Akkor felmentették. Most újból lerajzolta a hamisított pénzeket, de ez alkalommal csak ötszázlejesekkel próbálkozott.

Koldus-invázió Pest-szentlőrincen

Pestszentlőrinc, május 12.
Pestszentlőrincet úgy megszállták a környékbeli koldusok, akik között sok a főváros területéről kitiltott notórius bűnöző, hogy a lakosság kénytelen volt az előjáróságot oltalmát kérni. Elhatározták, hogy sürgősen kolduskatasztert állítanak össze s az engedélyes koldusokat megszámozzák s egyben felhívják a közönséget, hogy a szárai nélküli koldulókat adják át a rendőrnök.

Agyonlőtte magát Bulgária legnagyobb költője

Szófia, május 12.
Rakitin, Bulgária legnagyobb költője, a kinek a műveit minden kultúrnyelvre lefordították, esztétikákön szívenlőtte magát. Az öngyilkosság háttérében állítólag az áll, hogy Rakitint felmentették a Szépművészeti Akadémián viselt állásától. A kormány Rakitint a nemzet halottjának tekinti.

A KONVERZIÓS TÖRVÉNY magyar fordításban kapható lapunk kiadóbiztatában. Ár 25 lej.

Smindrik árjegyzék

Smindrik Cipőkrém fekete 0-ás 4 lei, 1-es 6 lei, 2-ös 9 lei, 3-as 13 lei, 4-es 20 lei, 1/2 kg-os családi doboz 35 lei, kimérve 120 lei kg-ja.
Smindrik Cipőkrém színes No. 1-es 7 lei, 2-ös 10 lei, 3-as 15 lei, kimérve 140 lei kg-ja.
Smindrik Fém tisztító „Sídol” nagy-ságu üveg 7 lei, nagy bádóg 15 lei, kimérve 50 lei literje.

Smindrik Kékítő kis üveg 6 lei, nagy üveg 8 lei, kimérve 30 lei literje.

Smindrik Sósórszesz üvegje 12 lei, 2/10 e nagy üveg 35 lei, kimérve 150 lei literje.

Smindrik Bőrfehérítő kopott színes cipőre tökéletesen tehető festi, 10 lei üvegje.

Smindrik Parchet pasta 1/4 kg-os 18 lei, 1/2 kg-os 34 lei, 1 kg-os 65 lei, kimérve 52 lei kg-ja.

Smindrik Vaniliapor 1 lei, 10 levél 9 lei.

Smindrik Sütőpor 150 lei, 4 levél 5 lei.

Smindrik Surolópor 1 lei.

Smindrik kályha fűtőpor 2 lei.

Bármelyik „Smindrik” gyártmányt nemtetszés esetén megkezdve is vissza vesszük.

SMINDRIK üzlet

Oradea, Piața Mihai Viteazul 5.
Halpiacal szemben.

Kérjen kereskedőjétől saját érdekében csak „SMINDRIK” gyártmányokat.

RADIOMŰSOR

VASARNAP

Bucuresti. 10.30: Vallási előadás 10.45: Egyházi zene 12: Rádiózenekar 13.15: Könyvnyű lemezek 17: Marcu-zenekar délutáni zenéje 19.20: Lemezek 21: Román és orosz népdalok éneklése 20.20: Rádiózenekar 21.15: Rádiózenekar 21.15: Hírek.

Budapest. 8.45: Hírek 9.10: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból 10 Egyházi ének és szentbeszéd 11.15: Evangéliumi istentisztelet 12.20: Pontos idő, időjárás és vízállásjelentés 12.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból 14: Veres Károly és cigányzenekara 14.30: Rádiókrónika 15: Gazdasági előadás 15.45: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból 17: Hankó Béla dr. előadása 17.30 Budapesti Kamara Kórus 18.15. Huszár Károly (Pufi) vidám csevegése 18.45: gramofon 19.30: Móricz Zsigmond előadása 20: Operett részletek 21.30: Hírek, sporteredmények. 22: Pertis Pál és vígázenekara muzsikál 23: Németnyelvű előadás 23.15: Jazzzenekar.

HÉTFŐ

Bucuresti. 12: Lemezek 13.15: Könyvnyű zene 17: Szarvas vonósnégyes Kamarazene 17.30: Zalosna-ének 18: Hírek 18.15: Fuvola 18.45: Lemezek 19.20: gramofon 20: Rádiózenekar 21.15: Rádiózenekar 21.45: Hírek 22: Vendéglői zene.

Budapest. 6.45: torna Utána Hanglemezek 9.45: Hírek 10: Felolvasás Közben: gramofon 11.10: Vízjelzőszolgálat 11.15: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból 12: Időjárásjelentés 12.05: Hanglemezek 12.30: Hírek 13.10: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés, hírek 17: Asszonyok tanácsadója 17.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara 18: Német nyelvoktatás 19: Sportelőadás 19.15: Magyar nóták 20.30: Komáromi János elbeszélése 21: Hírek 21 és 20: A magyar opera története, közreműködik az operaház zenekar 22: Időjárásjelentés 23: Jazzzenekar.

Kérje mindenütt a

GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtekélyesebb alkotása és öröme lesz a borotválkozásban.
Vásárlóhelyek: Friedman Arma, Oradea
Promenad Eminescu 16.

— Sokan vannak, akik „gyári árakat” hirdetnek. A megbízhatóságáról és olcsóságáról nevezetes Székely posztóáruház Oradea (Nagyvárad), a mai viszonyoknak megfelelően a legcsekélyebb haszonnal is megelégszik és igyekszik cége évtizedes jóhírnevét olcsóságával s szolid kiszolgálással megőrizni.

Dráma a magyar-jugoszláv határon

Beleugrott a Drávába egy horvát föld-birtokos, mert birtokát elvették

Nagykanizsa, május 12.
Megrendítő tragédia történt a horvát határ mentén. A magyar-jugoszláv tárgyalások folytán tegnap történtek meg azok a földcserélések, amelyek a határon átnyultak az egyik vagy a másik ország belsejébe. A kicserélés után az egyik ilyen horvát föld

birtokos, aki több évtizeden át gondozott földjét kellett átadnia, sirva fakadt, majd hirtelen mozdulattal öngyilkossági szándék-ból a Drávába vetette magát, amely azon-nal elkapta. A horvát földbirtokos holttestét csak hosszas keresés után találták meg.

Huszonkét korporációba tömoritették az összes olasz állampolgárokat

Minden szervezetnek Mussolini az elnöke

Róma, május 12.
Az olasz korporációk nagytanácsa a múlt éjjel Mussolini elnökletével ülést tartott, amelyen megalakították a fasiszta állam rendjének 22 korporációját. Ezen történelmi jelentőségű aktus folytán Olaszország minden egyes polgára valamely korporáció tagjává vált.

A 22 korporáció a következő: gabonatermelés, főzeléktermelés, virágkertészet és gyümölcsstermelés, szőlő- és bortehermelés, olajtermelés és olajgyártás, cukorrépa termelés és cukorgyártás, állattenyésztés és husipar, fatermelés és faipar, tetilipar, fém

és gépipar, vegyipar, ruházati cikkek ipara, papíripar és nyomdák, építőipar, vízgáz- és villamossági ipar, bányáipar, üvegipar, hitelügyletek (bankok), szabadfoglalkozások tenger- és léghajózás, szárazföldi közlekedés, művészetek, vendéglőipar.

Minden egyes korporáció élén egy félig munkaadókból, félig munkásokból álló vezetőség áll. Valamennyi korporáció elnöke egyelőre Mussolini, aki a korporációk megalakítása után nagy beszédet mondott.

A fasiszta munkás szakszervezeteket szintén gyökeresen átszervezték.

Ha a járásbíró a tanítónő férje

Fogházba záratta a járásbíró a gyerekeket, amiért nem mentek iskolába

Orhei, május 12.
Feltűnő eseményt közöl a Curentul tegnapi száma. Orhei megyében van egy falu, amely szegénységéről híres. Coropcenii a neve. Az elemi iskola több növendéke, valamilyen okból hiányzott az iskolából, mire a járásbíró, akinek a felesége az iskola tanítónője volt, különözö pénzbüntetésre ítélte a gyermekeket. Mivel azonban a gyermekek nem tudták megfizetni a rájuk rótt bünte-

tést, — még ennivalójuk sincs, nemhogy pénzük legyen — a járásbíró átváltoztatta a pénzbüntetéseket fogházba és rendietére a csendőrségen tizenhat gyermeket tartóztattak le és töltették ki velük a kiszabott büntetést, amely 1—2 napi fogházból állott. A vármegyei prefektus beindította a vizsgálatot és intézkedett, hogy ilyen hallatlan eset többé ne fordulhasson elő.

Kilenc hónapra ítélte a satu-marei (szatmári) törvényszék a sikkasztó jegyzőt

Satu-Mare (Szatmár), május 12.
Három évvel ezelőtt, 1931-ben történt, hogy Józsefháza községben nagyarányu sikkasztást lepleztek le. A vizsgálat megállapította, hogy Fehér Vaszile községi bíró és Codatiu Bheorghe jegyző a bűnösök, akik a befolyt állami adókból nem kevesebb, mint 186 ezer lelt tulajdonítottak el.

Tegnap került az ügy a satu-marei (szatmári) törvényszék elé. A tárgyaláson mindkét vádlott tagadta bűnösségét. Fehér Vaszile bíró azonnal védekezett, hogy csak négy elemi iskolai végzettsége van, könyveléshez nem ért és így nem is tudja megállapítani, hova lett a hiányzó összeg.

A törvényszék a védekezést nem fogadta el és Codatiu jegyzőt család, okiratham-

sítás és sikkasztásban mondta ki bűnösnek és ezért 9 havi fogházra ítélte. Fehér bíró bűnpártolás címén hat hónapra ítelték. — Mindkét elítélt felebbezett.

Kijáras vádja miatt letartóztatott egy bucurestii egyént

Bucuresti, május 12.
A bucurestii II hadtest parancsnoksága egy hozzá érkezett feljelentés alapján letartóztatott egy Weissmann nevű egyént, akit kijárással vádolnak. Az ügygel kapcsolatban több házkutatást tartottak és igen érdeket fejlemények várhatók.

Erdélyi Magyarság

3 oldal

Május 14.

Számkivetve

— Regény az életről —

XI. FEJEZET.

— Agyondolgozza magát! — zsémbelt Claire másnap reggel, amikor Shommer arcát figyelte, aki azzal küszködött, hogy a baltáját egy nyélbe erősítse. Claire észrevette, hogy a férfi arca mind jobban beesik és arcsonja mind jobban kiáll a bozontos szőrmét alatt. A nyaka pedig vörös lett a naptól, széltől, és szunyogoktól.

Grimshaw nevetett, de nem sok vidámság volt a nevetésében.

— Éppen a fordítottját teszem — felelte. — Addig kell szénát gyűjteni, amíg a nap süt. És amíg nincs rendben a szénánk, nincs pihenő nap.

— De maga találja a dolgot és be-
teggé teszi magát — tiltakozott a lány.

— Én úgy tapasztaltam, hogy az emberek nem betegszenek meg az ilyesmitől. Csak edződnek. És ebben a tiszta levegőben még a sebek is fertőzés nélkül gyógyulnak. Csak a maga városi emberei szenvednek a munkától, a puhányok, akik nem bírnak el semmit, mert nem is próbáltak meg sohasem.

És Clairenak többször eszébe jutott ez a mondas a délelőtti folyamán: "Nem bírnak el semmit, mert nem is próbálják meg soha sem". Minduntalan visszagondolt Hill Crestre, az ő minden elképzelhető fénytűzéssel berendezett otthonára, amelyben oly bonyolultan szolgálták ki, annyira távol tartották minden munkától. Az ilyen otthonok megfosztják a modern nőt a munka égi ajándékától, henyévé és üreskezűvé lesz ott az ember. Már nem bántotta a leányt az a vadonbeli élet, amelyben fát kell szednie, vizet hordania vagy fonni kell, varrni, lisztet őrleni. A nagyanyáink és azoknak nagyanyái is ezt tették — gondolta — száz év előtt, a honalapítók asszonyai, akik az új hazába jöttek, házakat építettek maguknak és ércet találtak, amelyet megolvastottak, ekéket, baltákat készítettek, fákat irtottak és tisztogatták a földjüket; gerendákat, deszkákat vágtak a fatörzsekből, megörölték a gabonát, megcserezték a bőröket, hogy csizmát készítsenek belőle és szőttek, fontak, hogy ruhájuk legyen. De ezeknek a szülőknak már boldogabbak a gyermekeik, unokáik, mert beleszülettek a gépekkel szerzett kényelembe, játékkal töltik az idejüket, játszanak, mint a gyermekek, hogy bele ne örüljenek a tétlenségbe. Elvették tőlük a fáradozást és a feladatokat és hogy bele ne örüljenek a halálos tétlenségbe és unalomba, kétségbeesésükben mindenféle játékot és sebély időtöltést találtak ki, autókkal, kártyákkal szórakoznak klubokban és egyesületekben, hogy elfelejtsék saját tétlenségüket és ami ezzel jár: tehetetlenségüket.

Erre gondolt, még pedig úgy, ahogy eddig soha sem tette, miközben Grimshaw oldalán haladt az erdő mélyébe, hogy segítsen neki az ő új, sürgős feladatának elvégzésben: egy medvecsapda felállításával.

— Olyan csapdát csinálunk, amely megöli a medvét — magyarázta Grimshaw és rája szüksége van, hogy tartsa a gerendákat, amíg ő megrögzíti azokat a helyükön. "Nem bírnak el semmit, mert sohasem próbálják meg" — csengett a lány fülében, a mikor nézte, hogy dagadnak ki az erek a férfi nyakán, amikor erőlködött, hogy egy rendkívül nehéz fatörzset megfelelő helyzetbe fektessen.

Aztán figyelte, hogyan készíti Grimshaw a halálos csapdát. Mindenekelőtt egy gerendát fektetett le úgy, hogy az térdmagasságban volt a földtől. Aztán a gerenda két oldalára nehéz karókat helyezett, ezekre tette azt a gerendát, amelynek le kellett csapnia.

(Folyt. köv.)

Bosszúból felgyújtotta apósa házát az elkergetett vő

Simleu-Silvaniei (Szilágysomlyó) május 12. Megdöbbenő bosszút állt apósán Cristea Simion, Csizér községben. Cristea évek óta udvarolt a falu egyik legjobbmódu és feltűnő szépségű leányának. A leány apja azonban nem jó szemmel nézte a fiatal ember közeledését, mire a leány gondolt egyet, megszökött hazulról és összeköltözött szerelmével. Szülei több ízben kérték, hogy térjen vissza, de minden hiábavaló volt. Végül is az öregek békéltek meg és leányukat vadházastársával együtt visszafogadták házukba.

A leány pár nappal ezelőtt meghalt s a törvénytelen vő és apósa között azóta rendkívül feszültté vált a viszony. Az após több ízben felszólította Cristeát, hogy költözzék ki a házból, amit ez végül meg is tett.

Kijelentette azonban távozás előtt, hogy rövid időn belül az öreg is ki fog költözni.

Cristea fenyegetését be is váltotta. — Tegnap éjjel odalopózott a házhoz és míg az öreg benn mit sem sejtve aludt, bezárta lakattal a ház ajtaját és a házat négy sarkán felgyújtotta.

A szalmafedelű ház szinte percek alatt lángokba borult. A szomszédok csakhamar a helyszínre siettek és nagynehezen eloltották a tüzet és kimentették a súlyos égési sebeket szenvedett öreg embert.

A csendőrség rövid nyomozás után elfogta Cristeát, aki a bizonyítékok súlyos alatt megtört és bevallotta tettét. Átadták a zalaui (zilahi) ügyészségnek.

SPORT

Anglia máris meghívta Londonba Magyarországot

Budapest, május 12.

A magyar—angol mérkőzés után nagyszabású bankett volt a MAC Margit-szigeti klubházában, ahol a felszólalók az angol—magyar sportbarátság mellett nyilatkoztak.

A bankett után megbeszélésre vonultak vissza az angol és magyar szövetség vezetői s a megbeszélésen az angolok hivatalos formában revánsra hívták meg Magyarországot csapatát. Az angolok szeretnék, ha már a világbajnokságok után sor kerülne a mérkőzésre, de minden esetben számítanak arra, hogy ősszel feltétlenül vendégül látsják Magyarországot válogatottját.

Az angol lapok hosszú tudósításokban foglalkoznak válogatottjuk budapesti vereségével és megállapítják, hogy a magyar győzelem megérdemelt volt. A Times azt írja, hogy az első percben eldőlt a mérkőzés. A magyar csapat sokkal jobban játszott, nagyszerű technikájuk biztosította fölényüket. A New Chronicle szerint súlyos csorba esett az angol futball tekintélyén. Azt hitték a játékosok, hogy a kontinensen könnyen győznek majd, de a tüneményes technikájú magyarokkal szemben nem sikerült ez.

A Nemzeti Bajnokság csütörtöki mérkőzéseinek pontos eredményei

Egyéb belföldi eredmények

Telefonzavar miatt tegnapi számunkban tévesen közöltük a Nemzeti Bajnokság egyes eredményeit. A helyes eredmények:

A Ripensia 2:1 arányban legyőzte a Romanat. A mérkőzést a vihar miatt félbeszakították.

Az Universitate 2:0-ra verte a Kínizsit. Góllövőik: Sepi és Ploesteanu.

Egyéb eredmények:

Targu-Mures (Marosvásárhely) Mures—Juventus 1:1 (1:0). Mérkőzés után a Juventus játékosok véresre verték Nileát a Mures főtitkárát.

Baia-Mare (Nagybánya) Tricolor—Törekvés (Carei) 4:0 (1:0).

Dej (Dés) U. komb.—Somes 2:2.

Dicio-Sanmartin (Dicsőszentmárton): Sticla—Dacia 1:0 (0:0). Az eredmény nem reális, mert a Dacia szép játékával megérdemelte volna a győzelmet.

Tasnad, május 12.

Május 10-én a Tasnádi Atlétikai Club a valea lui mihai-i (érmihályfalvai) Juventus csapatát látta vendégül. A mérkőzés nagy érdeklődés mellett zajlott le, s amely a jobb és lelkesebb csapat győzelmével végződött. A játék a valea lui mihai-i (érmihályfalvai) csapat támadásával indul, mire a TAC válaszol, sőt 8 perc alatt 3 góllal terheli meg a Juventus hálóját. Ez után a Juventus nagy támadásokat vezet, de a TAC védelme Gecsével az élen mindent elhárít. Sőt később még két góllal terheli a Juven-

tus kapuját. Amire a Juventus 1 góllal válaszol.

A második félidő teljesen iramtalanul telik, ami tréning hiánynak s a nagy melegnek tulajdonítható. A Juventus azonban igyekszik szépíteni az eredményen, ami sikerül is. 2 gólt rug a Tac hálójába.

Rhédey-kerti sporttéren ma délelőtt 11 órakor Makkabea-Testvériség bajnoki mérkőzés

Oradea (Nagyvárad) május 12

Mindkét együttes nagyon készül a vasárnapi fontos bajnoki mérkőzésre, mely hivatalosan lesz eldönteni a harmadik hely kérdését.

Tekintve, hogy úgy a Makkabea, mint a Testvériség együttese nagyon jó formában vannak, szép és izgalmas mérkőzésre van kilátás. Előzőleg fél 10 órakor Makkabea—Egyetértés törpe. Rendkívül olcsó 7 és 10 lejes helyárak.

Egyenesen Triesztbe utazik a román válogatott. Legújabb hírek szerint a futballszövetség azzal a tervvel foglalkozik, hogy a válogatott csapatot május 18-án az őrszeállítás után azonnal Triesztbe indítja hogy megszokják 27-ig az olasz klímát.

János
bácsi

maga az oka ennek a szárazságnak.

— A mán nem való, mer én rulum köz-tudomásu, hogy mindenfajta szárazságnak, de főképen a torok szárazságának esküdt ellensége vagyok. Instálom alássan, ami vice a vice, de ebből a szárazságbul mégis nagy baj lesz, mer mán is hatszáz lej a buza, a liszt meg kilenc lej, oszt ha tovább is nem esik az eső, akkor nem lesz kenyér az idén.

— Magának az a fontos, hogy a szőlő-nek jót tesz ez az időjárás. Kenyér nem lesz, de bor annál több.

— Olvastam, hogy a kormány rendele-tet adott ki, hogy takarékoskodni kell a kenyérrésszel, nem szabad eldobni, vagy moslékba adni, hanem inkább el kell tenni őszire. Őszintén bevallom, hogy nem tudom, ezt a rendeletet hogy kell magyarázni, ugy, hogy a kenyér belit el lehet dobni, csak a héját kell megrágni, vagy pejig ugy, hogy tekintettel a szárazságra, csak száraz ke-nyeret szabad enni. Én jó állampolgár va-gyok és teljesíteni is akarom a földművelés-ügyi minyiszter ur rendeletét, de a fogajim rosszak, oszt nem nagyon tudok kenyérhéj-ját rágni. Most várom, hogy államköccsigen megcsináltassák a fogajimat.

— Mit szól János bácsi ahhoz, hogy Henderson a leszerelési konferencia elnöke Párisban ugy megijedt, hogy egyenesen visz-szaforodult Londonba és nem ment el a lesze-relési konferenciára.

— Ez is a szárazság mián van. Annyi száraz duma vót mán a leszerelésről, hogy Hengyerszon gondutta, ebbe a meleg időbe nem érdemes izzadni tovább. Csak azt nem értem, hogy miér nem Jemenybe tarttyák meg a leszerelési konferenciát, amikor most ott ippeg aktuális lenne, mer mán napok óta irnak rula az ujságok, hogy lődöznek egymásra az arabok. Ugyíáccik, ott is igen nagy meleg lehet, minden kisül a melegség-től oszt gondolták mán ugyis mindegy, ha egypár puska elstül. Azér a mégse egy igazi háboru, mivel hogy se a Népszöveccsig, se a leszerelési konferenciájának nem tagja egyik állam se.

— Ausztriában megint dolgoznak a ná-cik. A salzburgi repülőtéren a bokorban he-lyeztek el egy pokolgépet.

— Dollfuszekli kancellár urnak szánták ajándéku, persze, hogy a bokorba rejtették el, még így is kérdés, hogy elég alacsonyan helyezték-e el, hogy elérje a kancellárt. Az-ér én aszondom, hogy mégis ez a kis osztrák kancellár a legjobb szónok az egész világon, mer akárhová megy beszédet tartani, rob-banó sikere van.

— Starhemberg pedig ki szeretne bé-külni Németországgal és mindig békejobbot nyujt.

— Nem tuggya a bal, mit csinál a jobb. Az osztrákok nem békülhetnek ki a nime-tekkel, mer akkor megint munkanéikül ma-rad egy csomó ember: az osztrák ná-cik, a-kiknek nem lesz mit robbantani-jok.

— Magyarországon is működnek a ná-cik. Legutóbb már repülőgépről dobálták le a nyilaskereszteket.

— Persze, hogy repülőgépről, hiszen a nyilaskereszteseknek ott van csak talajuk: a levegőben. Osztán a zsidók is aszongyák, hogy amíg a levegőben vannak, addig nincs baj, csak ha leszállanak a födre.

Saját szolgája ültette le a vásárra induló kereskedőt

A lovak az eszméletlen embert bevitték a városba

Braila, május 12.

Az ügyészséghez egy feljelentés érke-zott, amely egy országúti rablást jelentett be. Az áldozat egy Iehimescu Miklós nevű Movila községbeli kereskedő volt, aki vásárlás céljából Brailába utazott. A keres-kedő és szolgája éjjélkor indultak utnak, hogy reggelre a városban legyenek. Hajnal-ban Braila közelében a szolga, aki tudta, hogy gazdája sok pénzzel utazik a városba,

hirtelen a kereskedőre ugrott és homlokára ütött úgy, hogy az azonnal elájult. Aztán kivette a gazdája pénztárcáját és leugrott a kocsi-ról. A lovak az ájult gazdájukat tovább vitték a városba, ahol a sorompónál a vámo-sok keltették életre a kereskedőt, aki azon-nal az ügyészségre sietett és feljelentette szolgáját, aki minden valószínűség szerint Timismegyei szülőfalujába menekült.

A bestiális anya

Előbb narancshéjjal akarta megölni gyermekét, majd a folyóba dobta

Cernauti, május 12.

Két nappal ezelőtt Jujica község köze-lében, a Prut folyó mellett egy holtágban a járőrelők egy néhánynapos gyermek holt-testét találták meg. A megindult nyomozás megállapította, hogy néhány nappal ezelőtt egy fiatal nő ment keresztül a községen a-kinek a karjaiban látták a halott gyerme-ke-t. Azt is megtudták, hogy az illető valami szolgálatot keresett.

A cernauti rendőrség végre is rátalált a fiatal nőre, aki Nachman kereskedőhöz lépett be cselédnek.

Azonnal letartóztatták a lányt, aki mindent bevallott. Elmondta, hogy Otenta Mihály legénnyel volt viszonya, aki miután

látta, hogy bajba jutott, otthagyta. Miután elveszítette szolgálatát, senki sem akarta be-fogadni a cseléd lányt. A "Maternitatea" in-tézetben szülte meg gyermekét. Miután ki-jött a kórházból, újra előlőről kezdődött a kálvária.

Miután a 19 éves leány látta, hogy nem kap helyet, mert gyermeke van, elhatáro-zta, hogy megöli. Előbb narancshéjjal adott a gyermeknek, aki beteg lett, de nem halt be. Végül is egy holtfolyóágra hajította be, aztán elment a városba és beállott Nach-man kereskedőhöz. A kihallgatás után a fiatal gyermekgyilkos leányanyát átadták az ügyészségnek, amely letartóztatta.

Meg akarta tenyíteni -- gvilkosság lett belőle

Életével lakolt, mert meg akarta fogni a tilosban legeltetőt

A Tasnad közelében levő Boiani község szomorú szenzációja

Tasnad, május 12.

A falusi tragédiák gyakran származ-nak abból, hogy megbocsáthatatlan nagy bűnnek tekintik a tilosban való legeltetést, melyből nem egyszer súlyos verekedés, ha-lálos ellenségeskedés, sőt nem ritkán ember-ölés is előfordul.

Ez történt e hó 3-án éjszaka Boian község határában a "Korbolya" telepen, a-hol az Urbéres község legelője terül el.

A községben már régen szóbeszéd tár-gyát képezi az, hogy éjszakának idején Sass Károly, az Urbéres legelőjén lovait legelteti, amit a falu nyelvén "tilosban le-geltetés" jelzővel illetnek. Jakab Lajos az Urbéres elnöke elhatározta, hogy az éj-jeli garázdálkodó lovat egy alkalommal meglesi. Elhatározását tett követte s tény-leg május 3-án éjszaka in flagranti érte Sass Károlyt. Közöttük ebből kifolyólag he-ves veszekedés keletkezett, majd Jakab La-jos megtámadta a meglepett Sass Károlyt, aki a dulakodás hevében a nála levő pálcá-val olyat sujtott támadója fejére, hogy az menten eszméletét veszítette és összeesett.

Súlyos fejszélével beszállították a ca-rei-i (nagykárolyi) kórházba, ahol már se-gíteni nem tudtak rajta s visszafelé jövet már bele is halt sérülésébe. Az ügyészség elrendelte a boncolást. Dr Pop Nicolae tas-nadi körorvos kiszállt a helyszínre, ahol megejtette a boncolást, melyből megállapi-tást nyert, hogy egy 3 cm. átmérőjű bottól

származó ütés behorpasztotta a fejtető fal-csontját s ez okozta a halált. Megállapítja még a boncolásról felvett jegyzőkönyv, hogy a szerencsétlenül járt Jakab Lajosnak feltűnően vékony volt a koponyája, ugy, hogy ugyanezen ütés egy normális kopo-nyájú embernél nem idézhetett volna elő halált.

Az esettől különben megrettent Sass Károlyt a csendőrség letartóztatta s beki-sérték a zalai (zilahi) ügyészségre, ahol halált okozó súlyos testi sértés elkövetése miatt az eljárást megindították ellene.

— Tömegbetegségek. Rheuma, csusz és isiasz (ülőidegzsába) a legelterjedtebb he-tegségek közé tartoznak. A hivatalos statisztikák szerint különösen rheumában szen-vednek nagyon sokan. Nevezett betegségek leküzdésénél kitűnően beváltak a Togal-tabletták. Több mint 6000 orvos rendkívül elismerően és dicsőően nyilatkozott a Togal hatásáról.

Megbízható ujságárusokat felvesszünk, jókeresettel az Erdélyi Magyarság árusítá-sához, Alesd (Élesd), Baia Mare (Nagybá-nya, Turda, Gherla (Szamosujvár), városok részére. Jelentkezni vagy az ottani megbí-zottaknál, vagy a kiadóhivatalban Oradea, Piata Viteazul Mihai 4.

5 oldal

Erdélyi Magyarság

Május 12.

Rablótámadás Cernauti nyílt uccáján

Cernauti május 12.
Tegnap este újabb vakmerő rablótámadás történt Cernautiban. Kilenc órakor Eudochia Federiciu asszony, tisztviselőné hazafelé ment. Utközben észrevette, hogy valaki követi. Az uccán senki sem volt, tehát a tisztviselőné meggyorsította lépteit. Abban a pillanatban utólérte az üldözője és leütötte, majd kicsavarta kezéből a retikültjét és egy csomagot, amelyben szövet volt. Amikor az asszony segítségért kiáltott, az ismeretlen alak eltűnt. A nyomozást a tisztviselőné feljelentésére azonnal megindították a rabló kézrekerítésére.

Az új nyári menetrend

Vonatok indulása és érkezése az oradeai (nagyvárad) pályaudvarról:

Erkezik:

Bucurestiből rapid	1.45
Aradról személy	5.55
Ep. Bihorból rapid	6.18
Vascauról személy	7.00
Brasovról személy	7.20
Cheresigről vegyes	7.25
Satu-Mareról személy	7.40
Holodról vegyes	7.45
Ep. Bihorról személy	9.40
Aradról személy	10.28
Satu-Mareról személy	11.06
Bucurestiből gyors	11.44
Baile Ep. és Felixről személy	11.55
Ep. Bihorról személy	12.23
Vascauról vegyes	13.50
Ep. Bihorról személy	14.25
Baile Episcopieiről személy	14.48
Holodról vegyes	15.30
Huedinről vegyes	15.22
Baile Ep és Felixről személy	15.46
Baile Felixről személy	17.00
Satu-Mareról személy	17.15
Cheresigről vegyes	17.25
Clujról személy	17.30
Aradról személy	17.42
Sighetul Marmatieiról gyors	17.51
Felix Ep.—Felixről személy	20.10
Vascauról vegyes	21.20
Brasovról személy	21.50
Valea Visauluiról személy	22.30
Bucurestiről gyors	23.05
Aradról személy	23.47

Indul:

Brasovra személy	1.30
Ep. Bihorra rapid	1.50
Vascaura vegyes	2.30
Aradra személy	3.00
Sighetul Marmatieire személy	3.45
Cheresigra vegyes	5.00
Holodra vegyes	6.05
Bucurestibe rapid	6.23
Clujra személy	6.45
Aradra személy	7.50
Vascaura vegyes	8.05
Satu-Marera személy	8.20
Bucurestibe gyors	9.00
Baile Felix és Ep.-re személy	9.15
Ep. Bihorra személy	10.40
Sighetul Marmatieire gyors	12.05
Aradra személy	12.25
Ep. Bihorra személy	13.35
Baile Episcopieira személy	14.00
Baile Felixre személy	14.28
Satu-Marera személy	14.45
Brasovra személy	14.50
Cheresigre vegyes	15.00
Baile Episc. és Felixre személy	15.50
Ep. Bihorra személy	16.00
Holodra vegyes	16.10
Baile Felixre személy	17.31
Bucurestibe gyors	18.05
Vascaura személy	18.30
Huedinra vegyes	18.55
Satu-Marera személy	20.15
Aradra személy	20.25
Ep. Bihorra személy	22.02

6 oldal

Erdélyi Magyarság

Május 14.

Minden szociáldemokrata védőharcos kegyelmet kap Ausztriában

Az ügyész maga kérte ezen indokolással a tárgyalás elhalasztását

Bécs, május 12.

A bécsi törvényszék tegnap kellett volna ítékezzen négy vörös védelmi harcossal felett, akik a február 7-i véres utközethen is résztvettek. A tárgyalás megnyitásakor a királyi ügyész felemelkedett és kérte, hogy a négy vádlott ügyének tárgyalását halasz-

szak el, mert úgy értesült, hogy a közeljövőben minden vörös védelmi harcossal kegyelmet fog kapni. A bíróság teljesítette az ügyész kérését.

Egyébként a tegnapi nap folyamán a bécsi fogházakból újabb 150 vörös védelmi harcost engedtek szabadon.

Május 28-án fejeződik be a tanév

Bucuresti, május 12.

A közoktatásügyi minisztérium közli, hogy az évvégi vizsgákat már a jelenlegi iskolaévben is bevezették. Eppen ezért a köz-

oktatásügyi minisztérium elrendelte, hogy a középiskolákban a tanításokat május 28-án fejezzék be, míg a vizsgákra június 2-án kerül sor.

A Habsburg-ház új szenzációja:

Albrecht főherceg válik a szép Lelbach Iréntől

Prózai akkorddal zárul a romantikus szerelmi regény. -- Győzött a családi tradíció a fiatalok szerelme felett

Budapestről jelentik: A Habsburg-ház egyik tagjának szerelmi regénye, amely három évvel ezelőtt kezdődött, szomorú befejezéshez közeledik. Albrecht főherceg, aki három évvel ezelőtt vette feleségül Rudnay Alajos szófiai magyar követ elvált feleségét, a polgári származású szabadkai Lelbach Irént, válik feleségétől.

A szenzációs vállóperrel a következőket sikerült megtudni:

Albrecht főherceg, aki most 36 esztendő, Frigyes főhercegnek és Izabella főhercegnőnek fiaként éveken keresztül igen komoly jelöltje volt a magyar trónnak. Különösen Izabella főhercegnőhöz hozott igen nagy anyagi áldozatokat azért, hogy fiát a magyar trónra juttassa. Már-már úgy látszott, hogy Izabella álma közeledik a megvalósuláshoz, mikor Albrecht szerelmi ügye elzárta előle a királyi várba vezető utat. Az egész világ nagy meglepetéssel vett tudomást a fiatal főherceg szerelmi regényéről. Albrecht meglepetésszerűen közölte szülei-vel, hogy megházasodik és Lelbach Irént veszi feleségül. A főherceget minden oldalról igyekeztek befolyásolni, hogy ne kövessen el meszallánst. Albrecht azonban nem mondott le romantikus tervéről. Lelbach Irént elválasztotta urától és Steenockerse-elbe utazott, hogy az akkor még fiatalkorú Ottó helyett Zita volt királyné hozzájárulását megszerezze a házassághoz. Állítólag Zita csak azzal a feltétellel egyezett bele Albrecht házasságába, ha a főherceg hűséget esküt tesz Ottónak és lemond a trónkövetelésről. Állítólag Albrecht valóban hűséget fogadott Ottónak és ezért Zita, mint a Habsburg-ház feje, megadta a házasságkötéshez a hozzájárulást.

Röviddel utóbb Albrecht és Lelbach Irén az egyik londoni anyakönyvezői hivatalban meg is kötötték a polgári házasságot. Ezzel azonban a dolog még korántsem volt elintézve. A Habsburg-ház családi törvényei értelmében a polgári házasság nem elég és csupán akkor érvényes a házasságkötés, ha azt egyháziilag is megáldották. A nehézségek ekörül merültek fel. Lelbach Irén elvált asszony volt és a katolikus egyház törvényei értelmében elvált asszonyt nem

lehet újból megesküdni, csupán abban az esetben, ha a Szentszék az első házasságot got megsemmisíti.

Ez igen ritka esetben szokott megtörténni és rendszerint csak fejedelmi családokban szokta a pápa az első házasságot érvényteleníteni. Izabella főhercegnőhöz mindent elkövetett, hogy a Szentszék semmisítje meg Lelbach Irén első házasságát. Albrecht is igénybe vett minden összeköttetést, de Izabella főhercegnő kezeli mesz szebb érték és a Vatikán elutasította Lelbach Irén kérelmét, első házasságának megsemmisítése iránt.

Albrecht főherceg így a Habsburg-ház családi törvényei és a katolikus egyház szabályai értelmében tulajdonképpen sohasem volt férje Lelbach Irénnek. A házaspár nem is lépett közös háztartásba. Albrecht főherceg egyik budapesti palotájában lakott az Eszterházy-uccában, feleségének pedig Budán volt egy pazar eleganciával berendezett villája. Úgy tervezték, hogy abban az esetben, ha az egyházi házasságkötés elől elhárulnak az akadályok, a főherceg is oda fog költözni.

Erre azonban, úgy látszik, nem került sor. Albrecht főherceg, aki jó katolikus, nem tudta elhatározni magát arra, hogy egy házi áldás nélkül éljen házasságot felelősséggel, hozzájárult a családi tanács legutóbbi határozatához és megindítja a vállóper Lelbach Irén ellen. A romantikus történet ezzel befejezés felé közeledik. Nem azért, mintha a főherceg érzelmei megváltoztak volna a csodaszép Lelbach Irén iránt, hanem azért, mert az egyházi törvények és a Habsburg-ház családi tradíciói ezt az áldást követelik tőle.

Veszek

Ócska ólmot

Cím a kiadóban

Henriot francia képviselő sógor- nőjét a férje gyilkolta meg

**Michele Henriot bevalotta a gyilkosságot. -- A közönség
tüntet a gyilkos férj ellen**

Páris, május 12.
Henriot Michele feleségének titokzatos meggyilkolása ügyében a Lorientben letartóztatott férj ma bevalotta, hogy ő gyilkolta meg a feleségét. Elmondotta, hogy feleségével állandó civódásban élt és dacára annak, hogy többször kérte az asszonyt gyöngédebb bánásmódra, a veszekedés mégis napirenden volt közöttük. A gyilkosság nap-

ján újból szóváltás keletkezett feleség és férj között, amely aztán dulakodássá fajult. Az asszony az öltöző szobába menekült, majd innen az irodába, ahonnan segítségért akart telefonálni. A férj ekkor leakasztotta a vadászkarabélyát a falról, amellyel feleségét lelőtte. A község lakossága ma este hevesen tüntetett a gyilkos férj ellen.

Ezerszámra bocsájtják ki a vörös foglyokat az osztrák fogházakból

**Zendülésbe törtek ki a köztársasági védőőrség tagjai
az egyik fogházban**

Bécs, május 12.
A februári zavargások újabb 350 letartóztatottját helyezték tegnap szabadlábra. Még ezer letartóztatott van a különböző osztrák börtönökben. Ezeknek a szabadonengedésére is nemsokára sor fog kerülni. Az egyik Bécs melletti internáló táborban tegnap zendülés tört ki. A vörös vec-

ségek több tagja már napok óta éhségsztrájkot kezdett, amelynek azonban nem volt meg a kívánt eredménye. Ezért a letartóztatottak fellázadtak, amelynek a következménye az volt, hogy a hatóságok szigorú rendbályokat léptettek életbe és súlyos büntéseket alkalmaztak.

Felvágta ereit a cellában a hármaskör gyilkossága gyanusítottja

**és utolsó percében bevalotta hogy testvére
a gyilkos**

Bucuresti május 12.
A baltii rendőrség cellájában tegnap éjjel beretvával elmetsette nyakát Petre Para, aki ellen az volt a vád, hogy husvét éjjelén ő követte el a baltii hármaskör gyilkosságát. Az öngyilkosságot csakhamar felfedezték és Parát gyorsan kórházba szállították, ahol pár percre magához tért. A kórházban kijelentette, hogy a gyilkosságot nem ő,

hanem Iasa nevű fivére és sógora, Olentiu Ozorov követte el.

A jelenlevő rendőrtisztviselő további részleteket is akart hallani, de Petre Paravallomása után elvesztette eszméletét és pár perc múlva kiszenvedett. A vallomás alapján úgy Iasa Parat, mint Olentiu Ozorovot letartóztatták.

Felrobbant a „dőglött gránát” megsebesültek az iskolás gyermekek

Súlyos szerencsétlenség Sif. Gheorghe (Sepsiszentgyörgy) közelében

Sf.-Gheorghe (Sepsiszentgyörgy), május 12. A sfant-gheorghei (sepsiszentgyörgyi) csendőrséget telefonon értesítették, hogy a közeli Pava községben súlyos szerencsétlenség történt. Serban Mária elemi iskolai növendék az uton egy dinamit párront talált, amelyet átadott osztálytársnőjének.

Olteanu Alexandrinának. A kislány ceruzája hegyével piszkálgatni kezdte a párront, mely fülsiketítő zajjal felrobbant és mindkét kislányt súlyosan megsebesített. A szertehulló szilánkok több más kislányt is könnyebben megsebesítettek. A csendőrség megindította a nyomozást.

Franciaország Szovjetország barátságát keresi

London, május 12.
A Daily Herald feltűnő cikket közöl a francia-angol politikai helyzetről. A lap szerint Franciaország

lé orientálódik. Mostanában mind sürűbben teszne kemlitést francia körökben a nagy-követségéről. Franciaországnak nyilvánvaló célja a

szovjet felé való orientációval.

A Daily Herald cikke nagy meglepetést keltett, mert ez volt az első eset, hogy az angol félhivatalos ilyen nyíltan bírálja el a helyzetet és számoljon be arról a kudarról, amely Henderson párisi tárgyalásait kísérte. Ezzel szemben a cikk igen alkalmas arra, hogy az angol célt elérje, azt ugyanis, hogy Franciaország nyilatkozatot adjon, hogy milyen mértékben felelnek meg a valószínűségnek a Daily Herald állításai.

Pop Aurelia Episcopia Bihorului (Biharpüspöki) fogorvosnő nyilatkozata

Oradea (Nagyvárad), május 12.
Egyik legutóbbi számunkban — bucarestii tudósítás alapján — hirt adtunk Gaspar turdai (tordai) rablóvezér elleni vádiratról. A cikkben szerepelt Pop Aurelia Episcopia Bihorului (Biharpüspöki) fogorvosnő neve is. Tegnap megjelent szerkesztőségünkben Pop Aurelia uriaszony, Pop határrendőrkapitány felesége, aki tisztjeletreméltó és közbecsülésben álló négy gyermekes családanya. Az uriaszony annak megállapítását kérte, hogy nem azonos a cikkben jelzett nővel és a fatális névcsera valószínűleg onnan származhat, hogy az illető nő visszaélt Pop Aurelia nevével.

Mi készséggel helyt adunk Pop Aurelia uriaszony rektifikációjának. Tudósítónk egyébként a bucarestii "Dimineata" címlap alapján közölte a hirt.

Erdélyi magyar lányok a bu- curesti autókatasztrófa áldozatai

Bucuresti, május 12.
Megirtuk lapunk tegnapi számában, hogy Bucuresti egyik főuccáján, a sossén halálos automobil katasztrófa játszódott le. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenség mindkét áldozata erdélyi származású magyar leány. Az autózó társaság az egész éjjelt a Trojka nevű mulatóban töltötte, ahol az autókirándulás halálos áldozata, Silbermann Lili összeveszett a társaságában levő egyik férfivel. Hogy a leányt kibékítse, a férfi autókirándulást javasolt, amit a mámoros fejű társaság kitörő örömmel fogadott. Amikor az autóból beszálltak, Silbermann Lili felkiáltott: Meg akarok halni, nem akarok megérni még egy ilyen reggelt.

A véletlen szeszélye folytán a kivánság tragikus gyorsasággal teljesült. Az autó teljes sebességgel rohant Baneasa felé, amikor a sossén hirtelen eltört a differenciálszabályozó, az egyik kerék kiesett és Silbermann Lili rémülten ugrott ki a kocsiból. Ugrás közben fejét belevágta egy utszéli fába, amely azonnali halálát okozta.

A szerencsétlenség másik áldozata, Perényi Lili, súlyos zúzódásokat szenvedett, míg az autóban ülő két férfinak csadálatosképpen semmi baja nem történt.

Időjárás

Mérsékelt északi, északkeleti szél, változó felhőzet, több helyen zivatar. Az éjszakai lehülés valamivel erősödik, a nappali hőmérséklet alig változik.

Lakbérleti szerződés blanketták kaphatók Pásztor Ede papíráruházában, Piata 4.

A KONVERZIÓS TÖRVÉNY magyar fordításban kapható lapunk kiadói hivatalában. Ár 25 lei.

Beszélgetés a szökött fegyencsel

Az oradeai fogházból megszökött és újra elfogott Eder Sándor elmondja, hogy a születési bizonyítványáért jött haza, mert az afrikai idegenlégióba akart beállni

Hat hónapja és néhány napja annak, hogy az oradeai (nagyvárad) fogházból megszökött három rab: Bolba András, Eder Sándor és Martincsik Miklós.

Közös cella lakói voltak. Hetek szivós munkájával ráspollyal fűrészték el az ablakrácsot és egy éjszaka, amikor az őr nem nézett oda, elmenekültek. Átmásztak a Vulcan (Nagy Sándor) ucai kapun. Mire az őrség riadót fújt, a három szökevény már akkorra egérutat nyert, hogy az üldözésük hiábavalónak látszott.

Csak Martincsik volt ujong, Bolba már harmadszor szökött meg. Kétszer Oradeáról (Nagyváradról), egyszer a szegedi Csillagbörtönből, Eder pedig Aiudról (Nagyenyedről) lógott meg.

Néhány hete hire jött, hogy Bolba Andrást Szegeden elfogták. Ott is elkövetett betöréseket, úgy, hogy előbb a magyar bíróságoknak kell őt felelősségre vonniok és csak azután adják ki Romániának. De az oradeai (nagyvárad) fogházban szívesen várnak rá. Évekig.

Nagyon sok évig.

Eder, a második, "hazajött". Hazahozta a honvágy.

Most pedig itt ülök Ederrel szemben a fogházigazgató irodájában. Most hozták fel a sötét zárkából. Ezentúl a 10-es cella lesz a lakása. Magasabban fekszik, mint a tavalyi "lakás", nehezebb megszökni belőle.

A láncot is levették róla, de azért a fogházőr jelenléte nélkül még sem lenne táncos vele találkozni.

Arca borostás, haja a szemébe hull. Ing helyett trikót visel, cipője spárgával van átkötve.

— Mondd el Eder szépen sorjában, mi történt aztán veled, amióta megszöktél?

Eder készségesen beszélni kezd. Nem kéri magát.

— Amikor a kapun kiértünk, futni kezdtünk. A kicsi hidon keresztül a piarca futottunk. Láttunk egy rendőrt is, erre tovább futottunk. A Rhédey-kertben meglassítottuk a futást, innen kezdve már szép lassan mentünk. Kijutottunk az Aradi-utra, átmertünk a réti hidon és megindultunk Santion (Szentjános) felé.

Bolba vezetett, ő mutatta az utat, hogy hol mehetünk át észrevétlenül a határon.

Amikor Santioannál (Szentjánosnál) átléptünk a határt.

Reggel 4 óra volt.

Sem a román, sem a magyar területen nem láttunk egyetlen határőrt sem.

— Biharkeresztésből Mezősátra mentünk. Itt azután elváltunk.

Bolba azt mondta, hogy nem jön velünk Pestre, hanem Szegedre megy, mert ott van a szeretője.

Megosztottunk a pénzen. Összesen 400 lejünk volt. Azután Martincsik és én megindultunk gyalog Budapest felé.

Hat napig tartott az út.

Utközben kértünk itt is, ott is, egy darab kenyeret. Senki sem igazoltatott, senkisért kérdezte, hogy kik vagyunk.

Amikor megérkeztünk Budapestre, az első éjszakát egy vagonban töltöttük.

Reggel elváltam Martincsikától és azóta nem láttam. Nem tudom, hol van.

— Ez nem igaz! — mondja Ceuca fogházigazgató.

— Azután mondd csak, mit csináltál 6 hónapon át Budapesten. Miből éltél?

— Csomagot hordtam, a hajók kirakodásánál segédkeztem a Dunán.

— Amikor azután sehogyan sem ment az élet, ruháimat is el kellett adnom, elhátároztam, hogy beállok a francia idegen légióba.

— Jelentkeztem a francia követségen. A titkár ur azt mondta, hogy szívesen felvesznek, de iratok nélkül nem tehet semmit.

— De hiszen itt vannak az irataid "Szebeni Jenő" névre kiállítva. Ez nem volt elég?

Eder megmagyarázza:

— Ez csak egy bejelentő lap. A budapesti ingyenes népszállóban kaptam. Kérdezték a nevemet. Csak nem mondhattam meg, hogy Edernek hívnak.

A követségi titkár azt mondta, hogy a születési bizonyítványra van szükség ezért jöttem haza.

— Április 30-án indultam utnak ismét gyalog. Három pengő volt a zsebemben. Hat és fél napig tartott az út. A határon ugyan úgy jöttem át, mint amikor mentünk. Május 6-án érkeztem a város határába és 3-án már elfogtak.

Eder néhány kis lopásért került a fogházba. Ha hat hónappal ezelőtt nem szökött meg, azóta már ki is töltötte volna a büntetést. Így legalább három esztendőre "be van biztosítva".

APROHIRDETÉSEK

Róna fényképész

mütermében Oradea, Str. Alexandri 4

művészi lev. lap 6 drb csak 70 lei

Perfekt asztalos segéd azonnal állást nyerhet. Horváth Sándor Tasnad.

Jó forgalmu fehér pékség lakással kiadó. Tasnad-Blaja Salaj Spenker Julia. 1157

JEGY-GYÜRÜK

legnagyobb vásártétkben, legolcsóbban csakis

Kerlész-ré Strada Nicolae Iorga 9. Zöldta passageal szemben
Aranyat legmagasabb árban veszek.

Bucuresti árusításhoz megbízható gyakorlott újságárusokat felvesszünk. Jelentkezni hétfőn, kedden Münzernél, Bucuresti, Hotel Lux.

Férfi fehérnemű varróleányok varrógéppel azonnal felvétetnek. Lindenfeld, Str. Gen. Mosoiu (Kert-ucca) 10. 1175

Keresek 15-re megbízható mindeas leányt. Dr Molnár Str. Reg. Carol (Szilágyi Dezső-u.) 8. 1163

Francia munkához önállóan dolgozó és jobb kézilányokat felvesz Mágori Szt. János ucca 31. 1172

Jómodoru minden fűzőnő, lehetőleg középkorú, kéttagu családhoz felvétetik. Csakis jó bizonyítvánnyal rendelkező, tisztességes nő jöhet számításba. Cím a kiadó nap. 1132

Tenyérből, kártyából multat, jelent jövőt mondok 10 leiért. Üzlet jömenetelén, ház eladásán, állásba jutásán elősegítek, Strada Moldova (Kálvária-u.) 58-a. második kapu. 1170

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

Agyonrugta a ló egy oradeai (várad) tábláskocsis fiát

Borzalmas gyermek szerencsétlenség történt tegnap az esti órákban a Tache Ionescu (Körös) -s Decebal Vitéz) ucca sarkán. Egy Kulcsár Sándor nevű 14 éves fiatal gyerek fél 9 óra tájban hazafelé hajította édesapja tábláskocsiját. A Decebal (Vitéz)-

uccánál a ló hirtelen megbokrosodott és kirugott. A rugás a szerencsétlen gyermeket érte, még pedig oly borzalmas erővel, hogy Kulcsár Sándor holtan fordult le az úlésről. Kiszálltak a mentők is, de már csak a beállott halált konstatálhatták.

Keveselték a fizetést az oradeai (várad) strandnál dolgozó munkanélküliek

Tegnap délelőtt váratlanul abbahagyták a strand építésének munkálatait és az ott foglalkoztatott munkások kisebb-nagyobb csoportokban elindultak a városháza felé. Egy ilyen csoport bentjárt szerkesztőségünkben is és elpanaszolták, hogy a kialakított munkabéreknél kevesebbet fizettek nekik, egy-egy munkás összesen 20—25 lei napibért kapott.

Munkatársunk ezzel kapcsolatban felkereste Faur főmérnököt, aki kijelentette, hogy a földmunkákat már befejezték. Amikor a munkások követelését illeti, tény az, hogy a munkásokat akkordmunkára vették fel olyformán, hogy egy köbméternyi föld kiásásáért 10 leit fizetnek. Tekintettel azonban arra, hogy az ásással kapcsolatban más természetű munkák is előadtak magukat, mint őt fa kivágása, utak, hidak építése, stb. a mire külön munkásokat vettek ugyan fel de részben a földmunkásokat is elvonták erre a célra, amit honorálni kell. Kijelentette a főmérnök, hogy interveniálni fog a polgár-

mesternél újabb összegek kiutalása iránt, a minek megtörtént után a munkások megkapják illetményeiket. Így minden munkás átlag napi 40 lei fizetést kap.

A főmérnök kijelentését közzétették a munkásküldöttséggel is, amely megelégedéssel vette azt tudomásul.

A munkásokon kívül a fuvarosok is panaszkodnak, akit szintén azt állítják, hogy kevesebbet kaptak, mint amennyit ígértek nekik. Faur főmérnök ezt a panaszt is bejelentette a polgármesternek, akivel együtt közmegelégedésre rendezték a differenciális kérdéseket.

Filmpalace - Filmterrasse

Vasárnap

Spanyol kölyök

Hétfő, kedd, szerda

Köpenick kapitány

Főszerepben Max Adalbert